

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

21 грудня 2023 року

Веде засідання Голова Комітету ШУЛЯК О.О.

ГОЛОВУЮЧА. У нас нарешті є кворум. Будь ласка, реєструємося в системі.

Все, є в системі 13.

Колеги, ще раз всіх вітаю. Починаємо. Склад нашого комітету становить 25 народних депутатів, у відповідності до статті 44 Закону України про комітети засідання комітету є повноважним, якщо на ньому присутні більше половини від затвердженого Верховною Радою України складу його членів. На засіданні сьогодні присутні 13 народних депутатів.

Нагадую, колеги, що в цілях безпеки прямої трансляції на ютуб-каналі комітету не буде, і в разі технічної можливості засідання буде записано та викладено на сайт комітету згодом.

Засідання комітету є повноважним, його розпочинаємо.

Пропонується прийняти порядок денний за основу, ви всі з ним ознайомились. Колеги, прошу підтримати і проголосувати.

За – 13. Рішення прийнято.

Чи є у вас пропозиції до порядку денного? Будь ласка, пане Романе.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Пані голово, шановні члени комітету, я пропоную в "Різному" розглянути звернення Артема Карташова, громадського діяча з Одеси, ветеранської спільноти щодо вшанування героїв, які отримали державні нагороди України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я пропоную прийняти порядок денний в цілому, з урахуванням озвученої паном Романом Лозинським пропозиції.

Переходимо до голосування. Прошу підтримати і проголосувати.

За – 13. Рішення прийнято.

Колеги, інформую вас, що всі проекти висновків та супровідні до них документи по порядку денному засідання були завчасно для вашого ознайомлення завантажені у систему "Електронний комітет".

Переходимо до першого питання порядку денного. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва (реєстраційний номер 10284), автори: народні депутати Безгін, Микиша, Аліксійчук, Білозір та інші.

Прошу від авторського колективу до слова пана Безгіна Віталія Юрійовича, а потім прошу голів підкомітетів пана Безгіна Віталія та Чорного Дмитра сповістити рішення підкомітетів. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пані голово.

Доброго дня, колеги! Власне, цей законопроект є одним із наслідків наших регіональних заходів, коли ми з представниками територіальних громад обговорювали питання, як можна стимулювати роботу місцевого самоврядування в межах транскордонного міжнародного співробітництва, піднімалося питання, яке потім було викладено в конкретних пропозиціях, зокрема з боку Івано-Франківської міської ради, що варто працівників, щоб утримувати на роботі, стимулювати за рахунок додаткових, скажімо так, премій або бонусів. Ми прекрасно розуміємо, що зараз, особливо на майбутні роки 24-й і 25-й, коли кількість внутрішнього ресурсу в державі вкрай обмежена, залучення ресурсу з-за кордону є фактично ключовим джерелом надходження, але в той же час на зарплату на рівні 17 тисяч гривень вкрай проблематично навіть у регіонах наймати на роботу працівників, які б

розумілися на проектному менеджменті, володіли англійською, французькою та іншими мовами.

Даний законопроект, він фактично дозволяє додаткові надбавки службовцям обласних державних адміністрацій, районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в разі, якщо вони залучили кошти від міжнародних проектів у бюджет своєї територіальної громади. Така надбавка не може перевищувати 50 відсотків від місячної зарплатні, але, тим не менш, певною мірою є стимулом. Скажімо так, це спроба застосувати на рівні органів місцевого самоврядування та регіональних представництв центральної виконавчої влади саме бізнесовий підхід. Є розуміння, що це, напевно, не вписується в загальну рамку того, як мотивується державна служба, тому це предмет великої дискусії між першим та другим читанням. Це не суперечить європейській практиці, європейським хартіям і, власне, регламентам Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу, про що підтвердив профільний комітет. Але, звісно, що вочевидь це не дуже буде подобатись представникам такої шановної організації як SIGMA, яка відповідальна за питання державної служби і експертизи в даному питанні.

Зокрема, вчора ми це питання так само обговорювали на підкомітеті, мали дискусії і навколо цього, з приводу того, що треба вкласти запобіжники щодо деяких держав, які, скажімо так, зараз проводять не дуже сприятливу політику щодо України, про що говорив наш колега Олександр Качура. Я думаю, це теж варто буде врахувати між читаннями. Так само мали дискусію з пані Іванною Климпуш-Цинцадзе, з головою профільного Комітету євроінтеграції, про те, що дійсно між першим та другим читанням треба врахувати практики європейські щодо державного будівництва і державної оплати праці. Я думаю, про це, за бажання, зможуть сказати і представники НАДС.

Тому буду вдячний за підтримку. Після цього... в принципі, можу і зараз озвучити позицію підкомітетів, якщо ніхто не проти, щоб трошки

зеконотити наш час. Бо за результатами розгляду вчора обидва підкомітети ухвалили рішення рекомендувати комітету рекомендувати Верховній Раді даний законопроект за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. А далі будемо всі разом доопрацьовувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Віталію.

Чи бажають виступити члени комітету? Чи бажають виступити запрошені? Я бачу, пан Дмитро Микиша, піднята рука. Будь ласка, в Zoom виведіть.

МИКИША Д.С. Добрий день! Як чути мене? Чи чути мене, пані голову?

ГОЛОВУЮЧА. Чути і видно.

МИКИША Д.С. Дякую.

Законопроект дуже важливий, насправді, дійсно, це побажання, але воно неодиначне побажання від працівників органів місцевого самоврядування в першу чергу. Проблема відносно того, що додатково стимулювати відповідних фахівців, які є насправді на відповідному ринку в дуже обмеженій кількості, і якось їх заохотити додатково, щоб вони займалися відповідною діяльністю в розрізі того, що ми вже є кандидатами до Євросоюзу, і дуже, дуже багато буде секторальних програм, програм підтримки місцевого самоврядування і держави загалом. Такі фахівці конче необхідні і допоможуть нам якраз подолати той немаленький шлях якраз, який скоротить наш вступ до Євросоюзу. Це перше.

Друге. Наголошуючи на тому, що ця проблема з'явилась не сьогодні, скажімо так, ці побажання і пропозиції. Взагалі було обговорення щодо того, що грантову діяльність як таку прирівняти до наукової діяльності і так далі.

Тобто це також можна обговорити між першим і другим читанням. І обов'язково там всі ті запобіжники і острахи, які були озвучені на підкомітеті і до цього в процесі проговорення, я думаю, що ми, дійсно, ще раз пропрацюємо між першим і другим читанням, і врахуємо, і обов'язково вийде такий консенсусний і конче необхідний зараз законопроект, не дивлячись на те, що там може і НАДС не погоджуватись з відповідним законопроектом. Ну, у будь-якому випадку він дуже важливий, і колег прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Дмитре.

Будь ласка, пані Лариса Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Колеги, гарний законопроект, правда, досить точковий, намагається там в такому швидкому порядку вирішити проблемні питання, зв'язані взагалі в цілому з питанням з зарплатами і низьких окладів в ОМС. Я не говорю про там ті кейси, які ми всі чуємо, про якісь захмарні зарплати голів громад, але я хочу сказати, що це окремі кейси, не завжди це так. А насправді оклад в ОМС людини, яка без досвіду, 4800. Тобто якщо держслужбовцям в цьому році підвищено, і то там є питання, там зафіксували на 1 липня в міністерства і в адміністраціях, і зробили так, що просто прибрати ті вакантні посади – і на виході зарплата зменшилась. Ми будемо мати проблеми і в адміністраціях, і районних, і обласних. Міністерства чомусь теж у нас є кращі і є гірші: одні - в першій категорії, інші – в другій. Ну, в першій, звісно, Мінфін, а решта там вже другий сорт, такі як МінАПК і так далі. Це я так кажу, як визначили там зарплати на цей рік.

Але я хочу сказати, що насправді треба переглядати постанову. Оклади в ОМС, скажімо так, не переглядалися з 2021 року, і там тільки воно було вибірково. І на сьогодні ми маємо велику проблему з плинністю кадрів, люди

не хочуть працювати в органах місцевого самоврядування. Тому ми, звичайно, цим законом щось так вирішимо, але глобально ні.

Тому я пропоную нашому комітету все ж таки звернутися до Мінекономіки, переглянути постанову 2021 року і все ж таки переглянути оклади. Тому що, звісно, коли писати там, що на 50 відсотків премії собі виписують в ОМС, але це 50 відсотків від 4 800 – це 2 400, а люди дуже негативно це сприймають.

Тому думаю, що нам потрібно все ж таки ще глобальніше підійти, окрім підтримки цього законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ларисо, дякую.

Чи бажають ще виступити запрошені? Немає. Бачу-бачу, будь ласка, пані Наталія Алюшина, потім пан Віталій Безгін.

АЛЮШИНА Н.О. Дякую, Олена Олексіївна.

Шановні народні депутати, шановні колеги, ми, звісно, розуміємо і актуальність цієї проблеми, і готові теж поділитися і сказати про те, що загалом ця ідея законодавчого врегулювання нами підтримується як ідея. Водночас в цьому застосуванні законопроекту механізми і конкретні інструменти регулювання, на нашу думку, потребують значного доопрацювання.

Я хочу звернути увагу на те, що державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування, фактично вони отримують заробітну плату за рахунок державного чи відповідного місцевого бюджету. Відповідно законодавством чітко врегульована структура заробітної плати цих службовців.

Загалом підтримуючи положення щодо диверсифікації джерел видатків на оплату праці службовців, особливо під час воєнного стану, ми пропонуємо узгодити ці новації з чинним законодавством. Зокрема, передбачити відповідних змін до статті 2 Закону чинного "Про службу в органах

місцевого самоврядування", зокрема це 2493, в частині включення до джерел фінансування оплати праці грантів та міжнародної допомоги. І встановити також за рахунок міжнародної допомоги або гранту ще однієї виплати за додаткове навантаження, там, де пропонується 50 відсотків, звісно, що нами не підтримується.

Напевно, всі знають про те, що в першому читанні було проголосовано 8222 – законопроект про реформу системи оплати праці державних службовців. Разом із тим суть її заключається в тому, щоб зменшити якраз оці надбавки чи додаткові виплати. І частка, значна частка, все ж таки надається перевага основній частці заробітній платі як посадовому окладу.

І те, що щойно було сказано про наші євроінтеграційні зобов'язання, так, прийняття 8222 – це теж є частиною євроінтеграційних зобов'язань. І ми плануємо також закладену норму щодо виплати за додаткове навантаження у зв'язку із виконанням обов'язків за програмою допомоги або грантом Європейського Союзу. Це буде мати так би мовити наслідок – ще більше розбалансування системи оплати праці і таке рішення не відповідає закладеним в план України цілям, зобов'язанням перед Європейською комісією.

І головне, ця норма містить дискримінаційну складову, оскільки, працюючи в одному органі та виконуючи однакову за складністю роботу, службовці, залучені до адміністрування міжнародної технічної допомоги, будуть отримувати більшу заробітну плату. Але ми би наполягали на виключенні цього положення і змінах до статті 21 відповідного діючого Закону про службу в ОМС 2493, статті 50 закону, 46-ї Закону 3077 і зміни до статті 52 Закону "Про державну службу".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Наталія.

Будь ласка, пан Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

Кілька реакцій. Перше, напевно, почну з того, що казала пані Наталія. Ми, звісно, синхронізуємо це з ухваленим Законом "Про службу в органах місцевого самоврядування", який у нас в переважній кількості набуває чинності по завершенню воєнного стану. Принагідно подякую, в НАДС вчора організували черговий захід з приводу цього законопроекту.

Другий момент важливий, те, що, безумовно, 8222 є пріоритетом євроінтеграційним, але в той же час така практика, яку пропонує застосувати 10284, не суперечить тій практиці, що існує на теренах Європейського Союзу, зокрема і Дослідницька служба Верховної Ради підтвердила, що члени Європейського Союзу як Румунія та Латвія подібні норми застосовують. Але цілком згоден, що між читаннями ми маємо синхронізувати це загальною рамкою законодавства.

Що стосується так званої дискримінації, я, до речі, не вважаю, що це дискримінаційна історія. Поясню, чому. Тому що якщо людина має ширші знання і уміння, а вміння працювати з міжнародними фондами, вміння працювати з міжнародними проектами чи, при всій повазі до великої кількості чиновників, які просто сидять від дзвінка до дзвінка, це все ж таки різні скіли. А тут ми говоримо про те, що ти надбавку отримаєш тільки в тому випадку, якщо ти залучив на терени регіону чи на терени громади додаткові кошти, це фактично надбавка, якраз таки за ефективність, не просто премія за премію, а надбавка за ефективність. Тому з цим не можу погодитися.

Тепер з приводу того, що казала пані Лариса Миколаївна Білозір, щодо звернення і корекції урядової постанови. Я вчора підтримував цю ініціативу на підкомітеті. Я думаю, що ми маємо за підсумками комітету це резюмувати і оформити в комітетське звернення безпосередньо на уряд. Єдине, в мене була ремарка, що в редакції цього звернення треба виписати запобіжник, дійсно, щоб це стосувалося рядових службовців ОМС, а не голів громад, які

зловживають преміями, які можуть в 10, 20, 30 разів перевищувати те, що отримують працівники нижчої ланки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пані Тетяна Єгорова-Луценко, УАРОР.

ЄГОРОВА-ЛУЦЕНКО Т.П. Дякую, пані Олена.

Шановна головуюча, шановні народні депутати! Я хотіла би від нашої асоціації, від голів обласних рад, районних рад насправді подякувати за цей законопроект, тому що це дійсно сьогодні є на часі, враховуючи те, що наше місцеве самоврядування – це не тільки голови громад, голови обласних і районних рад в тому числі дуже активно працюють з європейськими своїми колегами, дуже активно працюють, починають працювати з грантами, те, що вони навчаються. Але цей законопроект дасть можливість і поштовх для того, щоби ще більше бути зацікавленим працювати в цьому напрямку.

Окремо хочу подякувати і голові підкомітету пану Безгіну і пану Аліксійчуку, і Олені Шуляк за те, що на останньому нашому заході з нашими членами асоціації ми почули дуже важливу для нас інформацію, що районні ради будуть включені в цьому законопроекті, будуть повноцінними учасниками, зможуть також приймати участь у всіх міжнародних партнерських заходах. Тому окремо від 119 районних рад України подяка за те, що вони включені, за те, що вони були почуті.

Дуже дякую.

БЕЗГІН В.Ю. Ще не включені, між читаннями.

ЄГОРОВА-ЛУЦЕНКО Т.П. Ну, ми розраховуємо, розраховуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяна.

Будь ласка, пан Абрам'юк Ігор, Всеукраїнська асоціація громад. Будь ласка.

АБРАМ'ЮК І.С. Добрий день, шановні колеги! Українська асоціація громад також вдячна за таку ініціативу законодавчу. Тому що ми дуже просимо, звичайно, народних депутатів разом із профільними урядовими установами, інституціями знайти можливість, щоб дати органам місцевого самоврядування можливість законно нормально платити людям, які мають відповідні навички і відповідний фах. Тому що чомусь держава у нас щоразу спонукає органи місцевого самоврядування ходити якимись, скажімо так, непрямими шляхами. Так і є у нас і з допомогою війську, і так само є у нас із заробітною платнею. Тому що те, що говорила пані Лариса Білозір, дійсно, на таку заробітню платню дуже важко втримувати людей на службі в органах місцевого самоврядування.

Тому ми будемо вдячні, якщо з'являться законні інструменти, які відповідають і хартії, і міжнародним зобов'язанням України, які дозволять органам місцевого самоврядування більше платити фаховим людям, а, отже, залучати фахових людей. Ми готові працювати між читаннями, ми готові питати органи місцевого самоврядування, від них зворотній зв'язок отримувати, і ми просимо цю законодавчу ініціативу довести до закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Ігорю, дякую.

Будь ласка, пан Дмитро Микиша. Підняв руку Дмитро.

МИКИША Д.С. Да, абсолютно. Я хотів би відрефлексувати на слова пані Наталії і підтримати тут пана Віталія відносно того, що це не покарання, а навпаки підтримка, заохочення і стимулювання для того, щоб ти залучав додатково.

І ще одна теза. Нічого... жодній людині в місцевому самоврядуванні не заборонено брати участь. Якщо будуть брати працівники абсолютно всі у написанні проєктів, їх реалізації, впровадженнь, це буде ...*(Не чути)* від відповідної громади. І це я вам кажу на власному досвіді як працівник місцевого самоврядування, коли ми спеціально вчили абсолютно всіх писати проєкт, щоб вони могли залучати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Дмитре.

Пане Олександрє, це була не піднята рука, ні? *(Шум у залі)*

Колеги, тоді переходимо до голосування за пропозицію. У нас уже 16 народних депутатів зареєстровані на засіданні комітету.

Пропозиція. Перше: рекомендувати парламенту відповідно до частини третьої статті 93, пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проєктів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва (реєстраційний номер 10284) та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні визначити народного депутата України пана Віталія Безгіна.

Переходимо до голосування. Прошу підтримати і проголосувати.

За – 15. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного: проєкт Закону про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування (реєстраційний номер 6401) (друге читання).

Колеги, даний проект 15 лютого 2022 року Верховною Радою України в першому читанні було прийнято за основу та доручено нашому комітету доопрацювати до другого читання. Нарешті доопрацювали, це очікуваний законопроект. І я прошу голову підкомітету пана Безгіна Віталія сповістити інформацію щодо врахованих та відхилених поправок і пропозицій і оголосити рішення підкомітету.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пані Олена.

Дійсно, важливий законопроект, ми цей день наближали, як могли. Законопроект стосується от максимально... от він називається "про прозорість місцевого самоврядування", як нам вивели на слайд, я думаю, так і є. Вважаю, що справедливо було б спочатку надати слово Роману Лозинському, хто є першим автором законопроекту і безпосередньо обіймався його супроводом, а після цього я озвучу рішення підкомітету. Я думаю, Роман озвучить всі ключові новели законопроекту і ті речі, що в комунікації, зокрема, зі стейкхолдерами і представниками місцевого самоврядування були вдосконалені між читаннями і готові на розгляд. Я думаю, якщо...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Романе.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую, пані голово. Дякую пане Віталію.

Я спробую максимально, як це, блиц по новелах, тому що суть законопроекту залишається, форма трошки змінилася до другого читання. І я при нагоді, вчора вклався в хвилину, може, сьогодні в 30 секунд вкладусь. Вчора на підкомітеті вклався в хвилину.

Хочу реально подякувати всім членам комітету, які працювали над вдосконаленням до другого читання. Хочу подякувати представникам нашого секретаріату, з яким ми працювали, асоціаціям, різним організаціям експертним, боюсь когось не назвати, бо точно забуду, бо величезна

кількість. Дякую нашим партнерам європейцям, зокрема організації U-LEAD, за те, що ми змогли організувати якісну публічну комунікацію. Як кажуть у нас на Галичині, *lead by example*, ми власним прикладом прозорість розгляду до другого читання показали, що далі ми говоримо про прозорість органів місцевого самоврядування.

А тепер до суті. Цей законопроект про відеозаписи, трансляції, до другого читання ми врегулювали всі питання, які стосуються ДСК, які стосуються воєнного часу, щоб тут розумно підійти до публічності і прозорості. Цей законопроект про поіменні голосування не тільки на засіданнях органів місцевого самоврядування, але і на комісіях, що дуже важливо. Цей законопроект про якісну і реальну робочу інвентаризацію і про реєстр публічного майна, комунального майна.

Ми намагалися до другого читання зробити все, аби він гармонійно зв'язувався з чинним законодавством. У нас є Закон про бухгалтерський облік, Закон "Про правотворчу діяльність", Закон "Про доступ до публічної інформації", і ми, створюючи нові норми, робили все для того, щоб вони гармонійно працювали з нормами чинного законодавства.

Ну, і зразу закликаю всі органи місцевого самоврядування починати вже. В кого нема сайту, у нас є організація EGAP, якій теж дякуємо, яка готова допомогти з сайтами. В кого нема ютубу, можна вже сьогодні реєструватися в ютубі, щоб там, можливо, ви виберете цей інструмент для публікацій відео засідань, комісій, сесій.

Тому робимо прозорішим не тільки Верховну Раду, бо нас зробили вже достатньо прозорими, але й органи місцевого самоврядування.

Всім дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Романе, дякую. Я також погоджуюсь, що починати вже прямо зараз потрібно. Майже два роки ми говоримо з органами місцевого самоврядування про сайти, прошу не забувати, що сайти все ж таки потрібно забезпечити з вимогами для людей, які мають порушення зору.

І враховуючи цю вимогу, я сподіваюсь, що органи місцевого самоврядування все зроблять.

Будь ласка, пане Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую. Принагідно також з подякою всім учасникам процесу і пану Роману.

І зазначу, що, дійсно, з нашими європейськими партнерами після ухвалення цього законопроекту, а я хочу зазначити, давайте так, все одно ж є представники окремі місцевого самоврядування, які проти цього законопроекту, тому що прозорість люблять не всі. Я хочу всіх запевнити, що законопроект буде ухвалено. Тому не треба гратися в ігри, якщо хтось хоче в них погратися, а варто безпосередньо взяти потім після ухвалення законопроекту, який, ми віримо, станеться вже цієї зими в *(нерозбірливо)* консультаціях, і навчити своїх працівників працювати в межах нового більш прозорого законодавства.

Тепер щодо висновку підкомітету. Наскільки я розумію, потрібно два голосування – спочатку по відхиленню правок, потім по рішенню підкомітету загалом. До законопроекту було подано 146 поправок. Серед них є пропозиція відхилити 114, які я зараз зачитаю по номерах. Це поправки з 1 по 5, з 8 по 12, з 14 по 16, з 20 по 27, з 30 по 33, 35, з 38 по 40, з 43 по 45, з 47 по 55, 57, 58, з 60 по 63, з 65 по 83, з 85 по 93, з 96 по 101, 103, 106, зі 110 по 113, з 115, 117, 118, з 120 по 125, з 128 по 137, з 139 по 146. Прохання ці правки відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Віталію.

Я думаю, що перед тим, як перейдемо до голосування, давайте надамо слово, я бачу пан Ігор Абрам'юк, будь ласка, ви перший, потім пан Максим Лациба.

АБРАМ'ЮК І.С. Дякую, пані Олена, за надане слово.

Всеукраїнська асоціація громад підтримує законопроект в нинішній редакції. У нас були дискусії, дякуємо розробникам за те, що йшли на дискусію, за те, що ми... в рамках цих дискусій законопроект все більше враховував інтереси самоврядування.

Щодо інтересу системи в цілому, система дуже зацікавлена в прозорості. Які різні урядовці, різні народні депутати, ну, не в нашому комітеті, звісно, так само є і різні лідери місцевого самоврядування, деякі з них, можливо, так, дійсно не зацікавлені, але загалом система дуже зацікавлена в прозорості, тому що прозорість – це також і захист від необґрунтованого тиску, який почасти буває на органи місцевого самоврядування.

Тому ми підтримуємо цей законопроект. І те, що я вчора говорив на підкомітеті, нас чекає дуже велика робота спільна, я сподіваюся, по впровадженню цього законопроекту, по тому, щоб дійсно система місцевого самоврядування правильно і якісно впровадила всі його норми, коли він буде ухвалений.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорю.

Будь ласка, пан Максим.

ЛАЦИБА М.В. Доброго дня, колеги! Максим Лациба, Український незалежний центр політичних досліджень.

Наш центр і інші організації, з якими ми консультувалися, підтримують законопроект 6401. Він, справді, додає більшої прозорості в роботі органів місцевого самоврядування, можна сказати, що 6401 відкриває вікна доступу до інформації в будинок місцевого самоврядування. Це дуже добре. І ми впевнені, що якраз цей законопроект буде дуже добре працювати з наступним законопроектом 7283 про громадську участь, який фактично

відкриває двері громадської участі в будинок місцевого самоврядування, і разом вони якраз забезпечать більшу довіру і включеність жителів громади в роботу органів місцевого самоврядування.

Тому закликаємо депутатів, комітет підтримати редакцію, яку підготував підкомітет, 6401, ухвалити в цілому. Ну, і закликаємо також комітет на одному із найближчих засідань також розглянути на друге читання 7283 законопроект, щоб ці два законопроекти змогли стати законом і працювати разом на благо розвитку місцевого самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Максим.

Будь ласка, пан Дмитро Микиша. Ви вже тут з нами. В нас уже 19 народних депутатів зареєстровані на комітеті.

Пане Дмитре, будь ласка.

МИКИША Д.С. Да, вашу маму і там, і тут. Дивіться, законопроект надважливий. Я дякую Роману Лозинському за адвокацію, за лідерство в цьому питанні. Насправді цей законопроект є продовженням і продовженням в першу чергу... Я нагадаю, коли ми приймали законопроект про службу в органах місцевого самоврядування, там було дуже багато дискусій щодо верхньої межі, планки в преміях і все інше. І тоді ми казали, що це має регулюватися виключно на рівні громади і нічим не обмежуватись. І прозорість даного питання: а скільки все ж таки отримує голова, відповідні зами, секретарі і все інше, скільки у них надбавки, премії. От якраз цей законопроект тепер дуже доступно покаже громаді і людям з громади, скільки саме їх управлінці, яких вони обрали як менеджерів відповідних, будуть отримувати.

Тому законопроект надважливий, прошу колег підтримати. І у мене є чисто, суто така технічна пропозиція в статті 60 10 пункт замість офіційних вебсайтів додати, написати офіційні вебпортали. Це така техніко-юридична,

думаю, вона не змінить глобально, але вона узгоджується з іншими законодавчими нормами, які вже існують наразі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пан Віталій Безгін, потім...

БЕЗГІН В.Ю. Да, одразу реакція на пропозицію пана Дмитра. Думаю, що абсолютно легко її врахувати після ухвалення законопроекту в цілому в залі за рахунок техніко-юридичного управління, до якого ми долучимо наш комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Антон Яценко. І потім Лариса Білозір.

ЯЦЕНКО А.В. Доброго дня, шановні друзі. Звичайно, ми підтримуємо цей закон зараз. Але що хотів, я хотів в "Різному" це запропонувати, але зараз просто, як кажуть, таки по логіці це можу зробити. Я пропоную утворити взагалі робочу групу, яка проаналізує граничну чисельність працівників кожної ОТГ, а також облрад, ОВА, апарату я маю на увазі, тому що...

Що ми маємо сьогодні? Коли одна і така ж сама, схожі громади, схожа кількість населення в громаді, але в рази різниця кількості працівників, що працюють, тобто кумівство, непотизм. Зараз ще по бронюванню, там, ви знаєте, що половина, не більше половини може бути заброньовано, тому вони розширюють і роздуті штати, дублювання, функції і так далі.

Ще проблема є, от правильно кажуть, що треба висвітлювати на порталі, які там премії і так далі. Але премії по 300, по 400 відсотків, і це в період війни, інші різні ганебні речі, відрядження ті ж самі закордонні такі немотивовані, де по два тижні знаходяться невідомо де за рахунок громади. Тому в мене пропозиція от в "Різному" поставити на голосування: утворити

робочу групу і щоб ми напрацювали законодавчі, скажемо так, ініціативи, щоб обмежити, встановити граничну чисельність працівників апарату ОТГ, граничну чисельність, граничний розмір премій і так далі, і так далі. Тобто я думаю, що це нормальна ініціатива, і зараз в умовах війни це було б дуже добре.

І добавлю ще, що громади от постійно ставлять так питання, що це наше, от у нас громади, ми що хочемо, те й робимо. Це такі ж самі гроші платників податків просто на місцевому рівні, і ми як комітет, який має повноваження, можемо це врегулювати і надати також пропозиції потім і уряду, якщо треба акти Кабінету Міністрів, і інші. Хотів би, щоб ми це поставили в "Різному", якщо пані голова не буде проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Антоне.

Будь ласка, пан Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Коротка ремарка. Я підтримую пропозицію пана Антона, я вважаю, що вона правильна, створити відповідну робочу групу. Я вважаю, що дійсно в "Різному" це заслуговує на розгляд і голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пані Лариса Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Колеги, дуже хороший законопроект, дуже на часі, дуже потрібний, але хочу сказати, що ми дуже запізнилися з його прийняттям.

ГОЛОВУЮЧА. Ще не прийняли, ми тільки на комітеті розглядаємо.

БІЛОЗІР Л.М. На комітеті, це вже багато. І більшість зазначених положень уже успішно реалізуються в деяких громадах. Але хочу сказати, зокрема, на моєму окрузі, є такі... Да, і хочу ще нагадати, що, на жаль, 4298 про МДА до сих пір не прийнятий і немає державного контролю за актами рад, і не всі громади зрозуміли, що потрібно працювати чесно, відкрито. І, на жаль, є випадки, коли голосувань під час сесій місцевих рад, зокрема в мене на окрузі, коли навіть при існуванні засобів трансляції, при існуванні абсолютно сайту всього, значить, виключають трансляцію, дерибанять землі (за рік три тисяч гектарів роздали), приймають рішення про надання дозволів там на виготовлення проектів з землею устрою, а копії проектів рішень не публікують, і громадяни не володіють інформацією. Тому, щоб виключити такі недобросовісні міські ради, є, звичайно, такі, не всі, але є, тому це треба швидко виправляти, приймати цей закон. І дуже прошу, колеги і пані голова, щоб ми змогли пошвидше його вже винести в зал, і хочу подякувати і пану Лозинському, і Безгіну за те, що трошки із запізненням, але рухаєте це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ларисо.

Будь ласка, пан Ігор, Всеукраїнська асоціація громад, бачу руку підняту.

АБРАМ'ЮК І.С. Дякую за те, що повторно надали слово. Я просто хотів би відреагувати на ініціативу стосовно створення робочої групи. Колеги, давайте так, риторика стосовно систем місцевого самоврядування не має базуватися на окремих...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Ігорю, я прошу вибачення, ви про робочу групу, яку запропонував Антон Яценко?

АБРАМ'ЮК І.С. Так, так.

ГОЛОВУЮЧА. А давайте ми зараз по закону пройдемо процедуру, а потім у нас буде обговорення ще в "Різному", і по цій тематиці, я думаю, ще будуть...

АБРАМ'ЮК І.С. Гарзд. Добре, тоді виступлю в "Різному".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ЛЮБИВА Я.С. Дякую. Яніна Любива, експерт Мінцифри з відкритих даних.

Я хотіла відрефлексувати щодо пропозиції і внесення зміни до частини 10 статті 60 в контексті зміни офіційних вебсайтів на офіційні портали. Справа в тому, що поточне формулювання цієї частини рефлексує на статтю 10, 10-1, 10 прим. Закону України "Про доступ до публічної інформації". Відповідно в абзаці другому частини першої цієї статті йдеться про те, що розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних у відповіді на запити на публічну інформацію, а також оприлюднювати на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних та саме на офіційних вебсайтах розпорядників інформації.

Тому, зважаючи на те, що ця стаття, ця частина безпосередньо пов'язується зі статтею 10 прим. закону про доступ, я пропоную залишити все ж таки формулювання в тій редакції, яка винесена була на комітет сьогоднішній першочергово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пан Віталій.

БЕЗГІН В.Ю. Дивіться, я думаю, що це ж дискусія зараз в суто юридичній площині, яка на зміст не впливає. Я думаю, що під час техніко-юридичного доопрацювання юристи Апарату Верховної Ради розберуться, за потреби сконтактують із вашим органом, і ми знайдемо правильну редакцію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, як ми розуміємо з обговорення, з промови pana Віталія Безгіна, більшість поправок, які були відхилені, вони стосувалися норм, які вже закріплені, або регулюються іншими законами та підзаконними нормативно-правовими актами, а також частина внесених до проекту поправок і пропозицій були відхилені, оскільки були внесені з порушенням статті 116 Регламенту Верховної Ради України, наприклад, в частині запровадження трансляції та здійснення відеозаписів засідань виконавчих комітетів місцевих рад.

Тому, як і вже зачитував, і говорив пані Віталій Безгін, я ставлю на голосування 114 пропозицій на відхилення. Це номери: з 1 по 5, з 8 по 12, з 14 по 16, з 20 по 27, з 30 по 33, 35, з 38 по 40, з 43 по 45, з 47 по 55, 57, 58, з 60 по 63, з 65 по 83, з 85 по 93, з 96 по 101, 103, 106, з 110 по 113, 115, 117, 118, з 120 по 125 і з 128 по 137, з 139 по 146 правку, і всі ці правки пропонується відхилити.

Прошу підтримати і проголосувати правки на відхилення.

Колеги – за... Правки відхилені. 19 – за. Правки відхилені. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного голосування. Рекомендувати Верховній Раді України підготовлений до другого читання проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування (реєстраційний номер 6401) прийняти в другому читанні та в цілому.

У разі прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому запропонувати парламенту доручити нашому комітету при підготовці тексту закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату його техніко-юридичне доопрацювання. Доповідачем від комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні визначити народного депутата України пана Романа Лозинського.

Переходимо до голосування. Прошу підтримати.

Колеги, за – 20. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного: виконання контрольних повноважень. Про інформацію щодо результатів проведеного на запит нашого комітету аналізу стану та практики діяльності центрів надання адміністративних послуг під час дії правового режиму воєнного стану, здійсненого у співпраці з громадською організацією "Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг" за сприяння та підтримки проекту Академії Фольке Бернадотта (Швеція) в рамках виконання контрольної функції комітету.

Я прошу до слова голову підкомітету пані Білозір Ларису Миколаївну. Прошу сповістити інформацію та рішення підкомітету з даного питання, будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Дякую, пані голово.

Дійсно на запит нашого комітету у співпраці з громадською організацією "Всеукраїнська асоціація центрів надання адмінпослуг" і Академією Фольке Бернадотта в рамках виконання нашої контрольної функції ми провели величезну роботу. Хочу одразу подякувати і уряду Швеції, проекту Академії Фольке Бернадотта, і асоціації ЦНАПів, і секретаріату нашого комітету. Ми провели 5 онлайн-заходів, на яких обговорювали всі питання з представниками, перш за все ЦНАПів зі всієї України: і південь, і схід, і захід, і центр України. І там були присутні і

представники Секретаріату Кабміну, і Мінцифра, і Мін'юст, і ДМС, і ОДА, і ОМС, і керівники ЦНАПів, і різні експерти з різних регіонів України. Проведена величезна робота.

Скажімо так, наш підкомітет направляє звернення, і я особисто як голова підкомітету по адмінпослугах на різні міністерства. Ми маємо, скажімо так, відомчі певні бар'єри, але саме цей захід дозволив це все унормувати, виписати рекомендації і рекомендації Верховній Раді України, і Кабінету Міністрів, і Міністерству цифрової трансформації, і Міністерству соціальної політики, і у справах ветеранів України, і Міністерству юстиції, є рекомендації податковій службі, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству закордонних справ, Державній міграційній службі, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, звичайно, органи місцевого самоврядування і навіть Всеукраїнській асоціації ЦНАПів. Величезний об'єм роботи. Хочу сказати, що я завжди згадую слова Фоми (*нерозбірливо*), що спочатку ти робиш необхідне, а потім можливе, а потім розумієш, що ти робиш неможливе. От якщо ми проголосуємо, направимо, уже є певні поступки Мін'юсту, який, ви пам'ятаєте, два роки не проводив взагалі тестування реєстраторів, створював різні відомчі бар'єри, не давав тести, зараз на цих днях буде проведено це тестування. Минуле тестування було, 3 відсотки тільки прийшло, уявляєте, тобто наскільки в межах статистичної похибки. І це дуже погано, тому що сьогодні Україна у війні, і люди не можуть нормально як би працювати з реєстраторами, які фактично безкоштовно надають послуги, а мають йти до нотаріуса, платити величезні кошти, коли там пошкоджене майно і так далі. Були проблеми. Я хочу подякувати пані голові, вже вони вирішені, ще навіть до того, як ми сьогодні проголосуємо в рекомендації, коли зареєструвати пошкоджене майно можна було тільки в Дії. Уявіть, яка це дискримінація цифрова і багато людей похилого віку не могли це зробити, тепер це можна зробити через ЦНАП. Надання послуг – раз. Теж величезні проблеми, вже є поступки.

Тому пошкоджені будівлі ЦНАП, брак ресурсів для матеріально-технічного забезпечення, і, звичайно, також є рекомендація для нас, для Верховної Ради України розглянути та прийняти проект Закону "Про адміністративний збір". Сьогодні вилучений ПДФО у громад, сьогодні ми рекомендуємо також надавати комплексні послуги нашим ветеранам через ЦНАП, і навантаження величезна, зарплати маленькі, і ЦНАПи мають бути самоокупними. І хочу нагадати, що цей закон є у всіх європейських країнах, окрім України, і тут є теж певні бар'єри, я не знаю, на рівні яких міністерств. Ну, можете здогадатися.

І по Мінсоцу теж є проблема з нормативно-правовими актами, що ЦНАПи не бачать результати послуг, і Пенсійного фонду, і Мінсоцу. І це постійна робота, робота з міністрами, з міністерствами. І хочу сказати, що ми добре попрацювали. І хочу закликати, щоб ви підтримали проект рішення на голосування. І я думаю, що в рамках контрольної функції ми будемо спостерігати і контролювати, тому що роботи дуже багато, ви бачили, скільки міністерств я назвала. І тут, звичайно, є певні відомчі бар'єри, і ми їх разом маємо ламати задля людей, задля покращення послуг для українців.

Дякую, колеги. І готова відповісти на ваші питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Всеукраїнська асоціація громад. Ні-ні, ЦНАПів, ЦНАПів. Будь ласка.

ТКАЧ Н.В. Доброго дня, шановна пані голово, шановні народні депутати, члени комітету та представники секретаріату комітету. Перш за все, дякуємо комітету за співпрацю та увагу до проблем регіонів щодо роботи ЦНАП в умовах воєнного стану.

Проведення аналізу стану справ в сфері надання адміністративних послуг шляхом онлайн-опитування, яке було проведено, фахівців, практиків, які саме працюють безпосередньо на місцях, дозволив почути реальні,

сучасні проблеми, які на сьогодні є, і обговорити їх в експертному середовищі.

За участі членів Всеукраїнської асоціації центрів надання адміністративних послуг та підтримки Академії Фольке Бернадотта було проведено аналіз сфери надання адміністративних послуг, напрацьовано відповідні рекомендації для органів влади. Ці рекомендації не лише відображають реальний стан речей в сфері надання адміністративних послуг, а й містять конкретні шляхи вирішення проблемних питань.

Окрема подяка пані Ларисі. Завдяки її активній позиції на сьогодні вже багато гострих проблем частково вирішено та зрушено з місця. Це, зокрема, щодо ...*(Не чути)* державних реєстраторів, взаємодії відділів РАГС з органами місцевого самоврядування, подача документів щодо зруйнованого ...*(Не чути)* компенсації за зруйноване, знищене майно, раніше це можна було б зробити тільки через Дію.

Комітет завжди був поруч із ЦНАПами, ще з прийняттям Закону України "Про адміністративні послуги", сподіваємося на вашу подальшу співпрацю.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, колеги, хто ще бажає виступити з цього питання, запрошені, члени комітету? Не бачу я більше в Zoom піднятих рук. Будь ласка, пане Дмитро Микиша.

МИКИША Д.С. Да, я буквально два слова. Дійсно, робота проведена велика. Є багато ще питань, особисто в мене як мінімум, до Міністерства юстиції відносно того, як іде співпраця з ЦНАПами і передача повноважень.

І хочу вчергове нагадати, що нам треба таки просувати, лобювати 4380 законопроект про адміністративний збір, він конче необхідний для ЦНАПів. Тому наголошую ще раз, і давайте разом всі представники комітету, які є

представниками відповідних фракцій та груп, разом будемо лобіювати, щоби цей законопроект нарешті потрапив на розгляд Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Дмитре.

Ми пройшли наш комітет, рекомендували Верховній Раді його включити до порядку денного, сподіваємося, що так і буде.

Колеги, переходимо до пропозиції. Ми заслухали все це питання, з проектом всіх рекомендацій ви були і завчасно ознайомлені і можете ознайомитися з ними в системі "Електронний комітет", які туди завантажені.

Переходимо до голосування. Інформацію про результати проведеного на запит нашого комітету аналізу стану та практики діяльності центрів надання адміністративних послуг під час дії правового режиму воєнного стану, здійсненого у співпраці з громадською організацією "Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг" за сприяння та підтримки проекту Академії Фольке Бернадотта (Швеція), в рамках виконання контрольної функції комітету взяти до відома. Напрацьовані за результатами аналізу рекомендації скерувати відповідним органам державної влади, органам місцевого самоврядування та їх асоціаціям, зацікавленим сторонам для розгляду і врахування в подальшій роботі.

Підкомітету з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур продовжити здійснювати моніторинг організації надання адміністративних послуг та функціонування центрів надання адміністративних послуг в Україні.

Переходимо до голосування. Прошу підтримати і проголосувати.

За – 19. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного нашого розгляду, це рубрика "Різне". І прошу до слова першого заступника голови комітету Романа Лозинського. Прошу сповістити про вашу ініціативу і пропозицію, будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Я буду оперативно. Шановні колеги, на всіх нас, на наш комітет, в СЕДО вчора кожен отримав, прийшло звернення громадянина України, активіста з Одеси Карташова Артема Геннадійовича. Це звернення стосується перейменувань в місті Одеса, зокрема, він представляє не тільки свою думку, сектор ветеранів в Одеській області з родинами загиблих, з військовим командуванням військових частин, Південним міжрегіональним відділом Українського інституту національної пам'яті і громадськістю.

В Одесі склалася наступна ситуація. Орган місцевого самоврядування саботує перейменування вулиць та іншої топоніміки в межах своїх повноважень на героїв сучасної російсько-української війни. Вони придумують різні бар'єри в стилі, що не на часі, як війна закінчиться, хоча війна триває вже 10 років, що не можна перейменовувати, треба чекати 10-15 років після дня смерті і так далі.

Громадськість разом із військовими частинами подала, наприклад, це один із прикладів, перейменування вулиці імперця Жуковського на героя України, повного кавалера ордену "За мужність", бійця полку "Азов" Віталія Блажка, і багато схожих ситуацій. Орган місцевого самоврядування повністю цей процес саботує.

Оскільки це звернення прийшло на всіх членів нашого комітету і взагалі на наш комітет і оскільки наш комітет відповідальний за державні нагороди, які отримували, на превеликий жаль, помертньо наші воїни, є пропозиція скерувати звернення, тобто відповіді від нашого комітету, ми попередньо із секретаріатом обговорювали, що це не потребує голосування в разі, якщо буде консенсус, і що це в межах наших повноважень, просто щодо того, аби усунути всі незаконні бар'єри щодо зміни топоніміки, деколонізації та декомунізації вулиць та інших топонімів.

Тому я би хотів проінформувати про це комітет і пані голову попрошу, щоб ми таку відповідь скерували, якщо не буде заперечень у членів комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я... Підтримується. Тоді ми попросимо секретаріат комітету підготувати відповідне звернення, під протокол ви все озвучили. І я думаю, що таке звернення піде по відповідному запиту.

Колеги, пан Антон Яценко піднімав також в "Різному" питання, яке ми вже почали обговорювати. Ми не можемо голосувати зараз в "Різному", я думаю, що ми також попросимо секретаріат на наступний комітет підготувати проект рішення, внести в пропозицію, і це ми вже розглянемо на наступному засіданні комітету, і проголосуємо таке рішення.

І було ще бажання у пана Ігоря Абрам'юка виступити в "Різному" з питання, яке піднімав Антон Яценко. Пане Ігоре, стосовно створення робочої групи, яка буде аналізувати...

АБРАМ'ЮК І.С. Дякую, пані Олено, що не забули і що надали нам ще раз можливість виступити.

Дивіться, я про те, що такі ініціативи подібні ми б хотіли, щоб вони містили не тільки, скажімо так, негативну фонотачію стосовно місцевого самоврядування, тому що загалом система місцевого самоврядування, яка зараз утворена в Україні, вона утворена відповідно до децентралізаційної реформи, це так звані спроможні громади, виборча система дає той склад місцевих рад і тих голів, які є, і в цілому система виросла просто на кілька порядків порівняно з тим, що було буквально кілька років тому.

Тому система рухається в правильному напрямі, і такі робочі групи ми б хотіли, щоб розглядали не тільки нові можливі обмеження для системи, а й нові можливості для системи. Тобто те, що пані Лариса Білозір згадувала про постанову, якою регулюються розміри заробітної плати, бо якщо дійсно у спеціаліста зарплата 4,5 тисячі, то премія в 100 відсотків виглядає великою, але насправді це просто дозволяє підняти цю заробітну плату чуть вище рівня мінімальної заробітної плати, яка встановлена в Україні.

Тому ми за створення робочих груп по вдосконаленню законодавчого забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування, але просимо, щоб

там комплексно розглядалась проблема і щоб при цьому враховувалося, що місцеве самоврядування є важливою складовою системи влади в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорє.

Будь ласка, чи є ще бажачі? Панє Дмитро Микиша, будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую, Олена Олексіївна. Я буквально хвилину з іншого питання.

Дивіться, я прибув на засідання трошечки пізніше, а до цього був в Zoom, брав участь, коли решта комітету бере очно. І таке, не знаю, парадокс заключається в тому, що фактично я брав участь в комітеті, але якби я не прибув, мені б це засідання не було зараховано, відповідно сказалося би на заробітній платні. Тобто логіки взагалі немає. Я пропоную врегулювати це питання, щоб дійсно воно було. Бо по факту я брав участь у засіданні, хоч і дистанційно, без права голосу, але я брав участь в обговоренні і відповідно був присутнім на комітеті, і воно мало бути зараховано. Прошу врегулювати це разом із секретаріатом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Дмитре. У нас є Закон "Про комітети Верховної Ради України", можете внести туди пропозиції і вони будуть розглянуті, і це питання буде врегульовано. Поки що законом регулюється так.

Колеги, чи є ще в когось заяви, оголошення, виступи? Немає.

Колеги, наше наступне засідання вже, напевно, буде після Різдва і після Нового року. Хочу подякувати всім колегам, нашому секретаріату, партнерам, нашим учасникам таких обговорень за плідну роботу в цьому році. І бажаю нам, щоб 2024 рік обов'язково був переможним. І оголошую засідання комітету закритим. Дякую.